

(สำเนา)

การจัดตั้งสมาคมสันนิบาตเสรีพันธ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องสันนิบาตเสรีพันธนี้แล้วยังไม่เห็นว่าจะมีลักษณะเป็น
การเมือง เพราะปรากฏตามวัตถุประสงค์นั้นเป็นสมาคมจึงจะส่งเสริมหรือเผยแพร่หรือผดุงไว้ซึ่ง
เสรีภาพของบุคคลเป็นส่วนสำคัญ และถ้าจะพิจารณาตามชื่อที่เรียกว่า Allied Freedom League
แล้ว ตามภาษาอังกฤษทำให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่าต้องการทำการอันเกี่ยวกับเครื่องเสรีภาพเท่านั้น

สมาคมอันจะเป็นการเมืองและที่เรียกว่าคณะพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ
จะต้องแจ้งโครงการและจุดมุ่งหมายทางการเมือง อันเป็นหลักนิยมในนาๆ ประเทศทั่วไป เช่น
พรรค Labour หรือ Conservative ก็มีโครงการซึ่งปรากฏล่วงหน้าและจะใช้ในเมื่อได้เสียงข้าง
มากในสภา

คณะพรรคการเมืองเป็นการรวมคณะบุคคลซึ่งมีความคิดเห็นทางการเมืองอย่าง
เดียวกัน การเมือง คือนโยบายในการบริหารราชการนั่นเอง การที่รัฐธรรมนูญไม่ให้นำบทบัญญัติ
เรื่องสมาคมมาใช้บังคับก็เพราะเกรงว่า คณะพรรคการเมืองย่อมต้องเป็นอิสระไม่ต้องอยู่ในความ
ควบคุมของเจ้าหน้าที่ทางสมาคม คณะพรรคการเมืองย่อมตั้งขึ้นได้ในเวลานี้โดยไม่ต้องจด
ทะเบียนและจะลงโทษก็ได้

ตามประมวลแพ่งมาตรา ๑๒๗๔ อธิบายไว้ว่า สัญญาตั้งสมาคมคือสัญญาซึ่ง
บุคคลหลายคนตกลงเข้ากันเพื่อทำการอันใดอันหนึ่งร่วมกันอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรแบ่งปันกัน
เมื่อมีความหมายกว้างขวางเช่นนี้แล้ว ก็ยังไม่เห็นว่าจะมีข้อขัดข้องประการใดในการรับจดทะเบียน
สันนิบาตเสรีพันธเป็นสมาคม

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

๒๓ ส.ค. ๙๓